

Valtioneuvoston asetus liikenteen palvelujen valtionavustuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Pääasiallinen sisältö

Valtion aluehallintouudistukseen liittyvät lainsäädäntömuutokset tulevat voimaan 1.1.2026. Liikenteen palvelujen valtionavustuksista annettuun valtioneuvoston asetukseen (509/2018) ehdotetaan tehtäväksi valtion aluehallintouudistuksesta johtuvat tekniset muutokset, jossa viitataan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksiin. Asetuksessa muutettaisiin viranomaisten nimet vastaamaan uusien perustettavien tai nimeään vaihtavien virastojen nimiä. Lisäksi asetuksessa muutettaisiin viittaukset liikenteen palveluista annettuun lakiin (320/2017) vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Muutosten ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Asetus annettaisiin liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 173 §:n 2 momentin ja valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla.

Yleisperustelut

1 Esityksen tausta ja asetuksenantovaltuudet

Valtion aluehallintoa uudistetaan. Uudistuksessa valtion aluehallinnon lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä kootaan uuteen valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksien, jäljempänä myös ELY-keskus tai ELY, osalta monialainen valtion aluehallinto kootaan nykyistä vahvemmillle alueille uusiin elinvoimakkeuksiin. Aluehallinnon uudistuksen myötä nykyisin ELY-keskuksissa olevat joukkoliikennetehtävät siirtyvät Liikenne- ja viestintävirastoon.

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 13/2025 vp) annettiin eduskunnalle 13.3.2025. Esityksessä ehdotettiin säädettäväksi laki Lupa- ja valvontavirastosta (530/2025), laki elinvoimakkeuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta (531/2025) ja laki Ahvenanmaan valtionvirastosta (532/2025), sekä lain liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (702/2025). Lakiehdotus sisälsi säännökset virastojen organisaatiosta, johtamisesta, tulosoikeudesta ja hallinnon järjestämisestä. Eduskunta hyväksyi esityksen 18.6.2025 ja tasavallan presidentti vahvisti lait 27.6.2025. Lait tulevat voimaan 1.1.2026.

Lisäksi liikenteen palveluista annettuun lakiin on tehty selventäviä ja tulkintaa helpottavia muutoksia sekä teknisiä korjauksia (HE 202/2020 vp), jotka tulivat voimaan 1.2.2021. Myös laissa säädettyyn

palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuihin tieliikenteen toimivaltaisten viranomaisten luetteloon on tullut päivityksiä 1.1.2024 voimaan astuneella lailla.

Muutettavaksi ehdotettavan valtioneuvoston asetuksen liikenteen palvelujen valtionavustuksista (509/2018) asetuksenantovaltuus perustuu seuraaviin säännöksiin:

- Liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 173 §:ssä säädetään valtionrahoituksen käyttötarkoituksista. Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pykälän 1 momentissa tarkoitettun valtionavustusmäärärahan käyttötarkoituksesta ja myöntämismenettelyistä.
- Valtionavustuslain (688/2001) 8 §:ssä säädetään tarkempien säännösten antamisesta. Sen mukaan tarkempia säännöksiä tämän valtionavustuslain soveltamisalaan kuuluvan valtionavustuksen talousarvion mukaisesta myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

2 Asian valmistelu

Asetusmuutokset on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä. Asetusluonnosta ei lähetetty lausuntokierrokselle muutosten vähämerkityksellisyyden vuoksi.

3 Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Muutettavaksi ehdotettava valtioneuvoston asetus liikenteen palvelujen valtionavustuksista (509/2018) sisältää viittauksia nykyisiin ELY-keskuksiin. Asetuksen viittaukset muutettaisiin Liikenne- ja viestintävirastoon, jolle ELY-keskusten julkisen henkilöliikenteen tehtävät siirtyvät alueelliseen ja paikalliseen liikenteeseen myönnettävän valtionavustuksen osalta. Lisäksi poistettaisiin viittaus ELY-keskuksiin suurten ja keskisuurten kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen tukemiseen myönnettävän valtionavustuksen osalta. Asetuksen määritelmät keskisuuresta kaupunkiseudusta muutettaisiin vastaamaan voimassa olevaa liikenteen palveluista annettua lakia ja asetuksen määritelmien viittaukset liikenteen palvelusta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan voimassa olevan lain juoksevaa lukunumerointia.

4 Keskeiset vaikutukset

Asetusmuutokset ovat teknisluonteisia. Niillä ei ole arvioitu olevan taloudellisia vaikutuksia tai muita merkittäviä vaikutuksia. Muutoksilla varmistetaan, että asetuksessa säädetyt tehtävät ja vastuut vastaavat valtion aluehallinnon uutta rakennetta.

Säännöskohtaiset perustelut

2 § Määritelmät. Pykälän 1 momentin 1 ja 2 kohtien viittaukset liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) IV osan 1 luvun 4 §:n 3 momenttiin muutettaisiin viittaukseksi liikenteen palveluista annetun lain 181 §:n 3 momenttiin. Muutos perustuisi siihen, että liikenteen palveluista annetun lain luvut on muutettu juoksevaan numerojärjestykseen lain luettavuuden ja selkeyden parantamiseksi (Laki liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta 1256/2020). Lisäksi 2 kohdassa Kotka, Lappeenranta ja Vaasa muutettaisiin kaupunkiseuduiksi. Muutoksella kohta päivitetäisiin vastaamaan liikenteen palveluista annetun lain 181 §:ssä määriteltyjä, palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia.

3 § Alueelliseen ja paikalliseen liikenteeseen myönnettävä valtionavustus. Pykälän 1 ja 2 momentissa toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtymisen vuoksi Liikenne- ja viestintävirastoksi. Koulumatkatukilain (48/1997) nimike muutettaisiin vastaamaan lain ajantasaista nimikettä.

4 § Suurten ja keskisuurten kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen tukemiseen myönnettävä valtionavustus. Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta toimivaltaisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Asetuksen voimaantulo

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen liikenteen palvelujen valtionavustuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Esittelijä

Neuvotteleva virkamies Tiia Orjasniemi, liikenne- ja viestintäministeriö